

אה"ק - תשרי
גליון 215
לימוד יומי
בספר חפץ חיים

מרהב יום עושה שלום

גליון לעידוד משתתפי
'סמא ד'די' בחיבין
הישיבות והכוללים

עושה שלום

דבר השלום

לחיים ולא ל...

היה זה לפני כמה שנים, לקראת אחד המחזורים החדשים שהחלו בספר חפץ חיים. היתה אז התעוררות גדולה בקהילה שלי ללימוד ההלכות ואמרתי לעצמי, גם אני מצטרף ללומדים, אף שלא היה נראה לי שזה יעזור הרבה. אך חשבתי לעצמי, גם אם פעם אחת אמנע מאיסור לשון הרע בזכות הלימוד, הכל רווח. מה עוד, ששמעתי מאחד מגדולי הרבנים שאמר בשם החפץ חיים, שהלומד את ההלכות יוצא מגדר "בעל לשון הרע", ואף אם נכשל אין עונשו חמור כל כך כמו זה שאינו לומד, מתחילת המשך»

ימי הרחמים בפתח, יום המשפט קרוב, שום דבר לא בטוח, הכל עומד לדיון מחדש, כל הקשיים שמלוים אותנו יכולים להיעלם - תכלה שנה וקללותיה, כמה טוב אפשר לקבל, חיים טובים ומאושרים - תחל שנה וברכותיה.

צריך רק זכויות, אוי הזכויות כל כך משמעותיות כי הדין דין אמת ומי יאמר זיכיתי ליבי, אם יש עליו מלאך מליץ אחד, אבל איך משיגים כזה מליץ שיהא כולו זכות, משהו אמיתי שיכול להכריע את הכף?!

כולנו מתחננים 'זכרנו לחיים' אוי אבא מלך חפץ בחיים, תן לנו חיים טובים. כתבנו בספר החיים, אבל אבא אוהבנו כבר כתב לנו איך נזכה שבקשתנו תתמלא "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב" אם באמת בחיים טובים חפצת? זה מה שתעשה: "נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה!"

לימוד יומי בספר חפץ חיים זהו הכח החזק ביותר לחיים טובים, נכון השכחה מצויה אך כעת נקבל קבלה קטנה ליום הדין להתחזק מחדש וזכות זה תעמוד לנו להיכתב בספר החיים.

בברכת
כתיבה וחתימה טובה

גדולי הדור שליט"א בקריאה מטלטלת במלאת 90 שנה לפטירת מרנא החפץ חיים זיע"א

עמוד
« 5

תשובות לשאלה ניתן לשלוח לדוא"ל: m025379111@gmail.com או לפקס: 02-6506107 עד י' לחודש. התשובות הנבחרות יפורסמו בס"ד בגליון הבא.

שאלה מעשית לדיבין הזומרים

משפט שלום

מוותר לזדוק?

עם דמדומי חמה של ערב שבת, צעדו ר' אברהם ור' משה לביהכנ"ס השכונתי, כשהגיעו לככר המרכזית, ראו שמאן דהו דאג "לקשט" את הרחוב בשלל דפים זרוקים - פשקווילים, בסקרנות טבעית נגש ר' אברהם הרים דף אחד, עיין בו, וזרקו חזרה, ידידו ר' משה נגש אליו ואמר לו בנעימות: נהגת פעמיים שלא כהוגן, הן בעצם זה שהרמת פשקוויל שרוב הפעמים כתוב בו לשון הרע ודברי גנאי האסורים בקריאה, וגרוע מכך שזרקת זאת חזרה, וכעת מי שיקרא בדף זה יכשל בגללך, ויש בזה לפני עוור, ואילו ר' אברהם טען: לשה"ר אין כאן שהרי זה מפורסם וגלוי לכל, ולפני עוור אין כאן, כי יש עוד מאות דפים חוץ מדף זה. מי צודק?

שימו לב: בין השולחים יתקיימו הגרלות על ספרי לימוד

אותו מחזור הקפדתי ללמוד את ההלכות יום יום בקביעות. ואז הגיע הנסיון.

כאבי ראש חזקים שתקפו אותי ולא הרפו, הביאו אותי לבדיקה בקופת חולים, ושם התגלה אצלי ממצא מחשיד שהצריך בירור רפואי. הבירור התחיל, נמשך והתארך. עד שלבסוף גילו שזהו גידול ממאיר ל"ע. הרגשתי שהשמים נופלים. צילומים ובדיקות, המתנה מורטת עצבים במחלקות שונות, התייעצויות דחופות, ותפילות רבות לבורא עולם הכל יכול.

נשאתי עיני למרום בדמע, אך ידעתי ובטחתי שבעז"ה הישועה תבוא, וידו יתברך לא קצרה מלהושיע, המשכתי בכל יום בלימוד ההלכות. היה זה כבר המחזור השני שלי, והלימוד נסך בי שלושה ושמחה. חיוך היה משתפך על פני בכל פעם שנחו עיני על תמונת קודשו של מרן בעל החפץ חיים המתנוססת ע"ג הספר. הן כבר אמר דוד המלך, וזה היה כל מפעלו של מחבר הספר רבי ישראל מאיר הכהן מראדין דרש ולימד: "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב". ואני כה חפצתי בימים טרופים שכאלה, בחיים! בחיים, שאראה בהם טוב...

"נצור לשונך מרע ושפתך מדבר מרמה", כך היה זועק אלי הפסוק לפני ימי האימה, וגם עתה הטייתי לו אוזן והשתדלתי בכל כוחי לקיימו.

רק באותם ימים הבנתי שהקב"ה הטוב והמיטיב הקדים לי רפואה למכה. שמחתי על שזכיתי להצטרף ללימוד בספר החפץ חיים, על שהתעוררתי מבעוד מועד לצבור אין סוף מליצי יושר, אשר אני כה זקוק להם לעת הזאת.

נאחזתי בשמירת הלשון בכל כוחי ולא הרפיתי, ובד בבד הודיתי להקב"ה על חסדיו המרובים. הרגשתי שהביטחון בה' הוא חבל ההצלה שלי, והמשכתי להתלות בו גם כשהייתי בפתחו של חדר ניתוח, מוקף ברופאים חמורי סבר. אני זוכר את התחושה הקשה, והצמרמורת שאחזה בי כשהכניסו אותי לחדר הזה, ולמרות הכל – לא חשתי כל פחד. ידעתי שהניתוח הולך להיות ארוך ומסובך, הבנתי היטב את המשמעות ואת ההשלכות שיש לניתוח על כל החיים שלי ושל משפחתי, ובכל זאת הרגשתי שהקדוש ברוך הוא עומד לצדי, הוא המנתח שלי, ואני יכול לסמוך עליו, אלו היו המחשבות שריחפו בראשי בזמן שההרדמה החלה לתת בי אות אותותיה, ועם זה גם התעוררתי לאחר מכן, מטושטש וכאוב בחדר ההתאוששות.

אני יודע שכל מי שלא נתנסה באופן אישי בנסיון קשה כמו שאני עברתי, לא עליכם, מגלה התעניינות בתחושותי, במחשבות שהיו לי באותה תקופה, ובאופן שבו הצלחתי לעבור את הימים הקשים ולצאת מהם מחוזק שבעתיים. זו הסיבה שלמרות היותם של הדברים אישיים ונתונים אל הלב, קבלתי על עצמי להביא אותם לידיעת הציבור ולשתף את האנשים שלא מכירים אותי כלל במה שעברתי.

בשלב מסוים של הטיפול הכימותרפי, נאלצתי לשהות בבידוד במשך שלשה שבועות. השתדלתי לקבל באהבה גם את הנסיון הזה ולזכור שכל מאי דרחמנא עביד – לטב עביד.

היה זה זמן של חשבון הנפש, של תפילות מעומק הלב, של הערכת החיים וקדושתם, של שמחה במצוות היקרות מפז. היו אלה ימים בהם חשתי קרבת אלוהים בעוצמה שלא תתואר. כי אשב בחושך-ה' אור לי. רק הוא יתברך ואני! בזמן זה זכיתי לראות עניינים רבים ומגוונים באור מסוג אחר, באור הנשמה. הרגשתי בחוש "גם כי אלך בגיא צלמוות לא אירא רע כי אתה עמדי". ממש עמדי!

אחד הדברים שנתתי עליהם את דעתי הוא התחום בו זכיתי להתחזק בתקופה האחרונה- שמירת הלשון. 'הרי אני מבודד כעת מכל העולם, הכל סטרילי, אין יוצא ואין בא. כולם מרוחקים ממני- סכנה להתקרבו! כך הרהרתי, וממש מבלי שרציתי התרוצצו המחשבות והקבילו בין מצב זה של בידוד לבין עונש הצרעת, הניתן על עוון לשה"ר. הדברים דומים כל כך, מבהיל על הרעיון!

הרי בזמן שביהמ"ק היה קיים היה החוטא בלשון הרע נענש בצרעת ומובא אל הכהן. ואז באם באמת נטמא הוא משולח אל מחוץ למחנה. אין זו הרחקה לשלשה שבועות בלבד, אין גם כל אפשרות לשוחח עמו או לדרוש בשלמו, בדד ישב, מחוץ למחנה מושבו.

מחשבה זאת עוררה אותי מאוד, וחשתי רגשות הודאה והלל על שזיכה אותי להתמרק בחסד ורחמים, ולחוש! לחוש על בשרי ממש את חומרת עוון לשון הרע, כדי שאדע מכאן ולהבא להיזהר בו ביותר.

לאחר בדיקות נוספות זכיתי בחסדי ה' להתבשר בבשורות טובות. לאט לאט שבת לתפקוד רגיל, כאשר כוחותי ב"ה חזרו אלי, ויצאתי מהמחלה הקשה כליל – חסדי ה' כי לא תמנו!

עם שובי לחיים תקינים, ולאחר שכל הסובבים, קרובי המשפחה, שכני ומכרי חדלו ללוות את מעשי במבטים מודאגים ולבחון בשבע עיניים כל פסיעה שפסעתי. קבלתי על עצמי תפקיד נוסף, להפיץ את ענין שמירת הלשון בכל מקום.

אני רואה לעצמי זכות גדולה בכך שאני זוכה לזכות את הרבים בענין נשגב זה. ומאחל לכולם שזכות שמירת הלשון תעמוד להם ולכל עם ישראל להינצל מכל הנסיונות ולא ידעו משום צער - "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו".

(סופר על ידי בעל המעשה)

”
הרי
אני מבודד כעת
מכל העולם, הכל
סטרילי, אין יוצא ואין
בא. כולם מרוחקים
ממני – סכנה
להתקרבו!”

כשנשאל לפרש אותיות אלו, ענה - שהן ראשי תיבות של הפסוק "ש'ומר פ'יו ו'לשונו, ש'ומר מ'צרות נ'פשו", למען יהיה לו הדבר לתזכורת קבועה, קבעו בקופסת הטבק שלו כך שאף בשעת שיחתו עם בני אדם יוכל תמיד להתבונן ולהזכיר לעצמו חובת הזהירות בשמירת פיו ולשונו.

(ספר סמא דחיי)

לא היה מועיל תורתו ומצותיו

שמעתי מעשה בשם הגר"א זלה"ה, וכך היה המעשה, שהגר"א קיבל על עצמו ענין גלות, ונזדמן ששכר בדרך עגלה אצל עגלון אחד ישראל, והסוס בהליכתו בדרך, נזדמן שסר מן הדרך והלך על ערוגות ההולכות בצדו, והערוגות היה של עכו"ם, ונסתכל העכו"ם מרחוק ורץ להעגלה להכות להגר"א היושב בתוכה, והיה ברצון הגר"א לענות לו, אני אינני פושע בזה, העגלון חייב בזה שלא שמר בהמתו כראוי, ונתחזק ולא ענה אותו דבר.

ואמר הגר"א אחר כך, שאילו ענהו דבר זה, היה נכנס על ידי זה בכלל מלשין, והיה מוכרח אחר כך לבוא עבור זה בכלב נובח, ולא היה מועיל לו להצילו מזה לא תורתו ולא מצוותיו. מכל זה ידע האדם איך להזהר מענינים כאלו כל ימיו.

(ספר שם עולם להחפץ חיים, בסופו)

חינך התלמידים לזהירות מלשה"ר

הגר"ר יהודה צדקה זצ"ל, מחנך היה את תלמידיו להיזהר מסיפור לשון הרע ורכילות, אשר כל החוטא בהם אינו מקבל פני שכינה ר"ל. באחד ממעמדי סיום מסכת, כיוון שקרא הבחור המסיים את ה"הדרן" והגיע למילים "שתהא תורתך אומנותנו בעולם הזה ותהי עמנו בעולם הבא", הפסיקו רבינו ושאלו בתימהון: מה פשר הבקשה הזאת "ותהי עמנו לעולם הבא"? הרי ודאי שאדם הגורס ושונה מסכת שלימה, היא תהיה עמו גם לעולם הבא?

אין זאת, המשיך ויישב, אלא כמובא "בחובות הלבבות" (שער הכניעה פ"ז), שהמדבר לשון הרע לעתיד יטלו ממנו כל זכויותיו אשר עשה, ויזקפו כולם לזכות אותו האיש שדיבר עליו. נמצא, שיש מציאות כזאת שאדם לומד תורה בעולם הזה ואינה עומדת לו בעולם הבא, כי תילקח ממנו ותינתן לחברו. זה מה שאומרים "ותהי עמנו לעולם הבא", דהיינו שלא ניכשל ח"ו בלשון הרע.

(וזאת ליהודה)

חרות על קופסת הטבק

על בעל הבית הלוי זצ"ל, מסופר כי פעם בעת שיחתו עם איש אחד, נראה והנה הוא פותח את קופסת הטבק שלו, מסתכל במכסה מבפנים ומנענע בראשו. כעבור ימים אחדים, כשהיתה ההזדמנות להסתכל בפנים הקופסה, נראה והנה על המכסה חרותות האותיות: ש.פ.ו.ש.מ.נ.

שתחלה קודם הכל צריך ללמוד דיני לשון הרע כדי לידע איך לנצר לשונו מרע כי חטא הלשון עולה על כל פשעים.

(מספר מזכה הרבים מהגר"ר רבי אריה ב"ר שכנא ממעזריטש נדפס ירושלים תרנ"ח)

הסגולה היחידה-לימוד בקביעות

ודבר זה ידוע, שאפילו מי שכבר למד פעם אחת את הספר [חפץ חיים] בשלמות, אם אינו לומד בו בקביעות, אינו נשמר כראוי מפרטי אסור לשון הרע, והסגולה היחידית להיות נזהר בדיוק, הוא אך ורק ע"י קביעת לימוד בספר הקדוש תמיד.

(הגאון ר' איסר זלמן מלצר זצ"ל במכתב הסכמה לספר עקרי דינים)

ללמוד ההלכה ולהחזור עליה

אודיעכם, אהובי, אשר אדיר חפצי הוא, שתקבלו על עצמכם שמירת הלשון בסור מרע ועשה טוב, ללמוד ההלכה [דיני לשון הרע] ולחזור עליה עד שתהא שמורה בפי כל אחד מכם ותזהרו לקיים,

בימים ההם בזמן הזה...

בהתאספנו יחד במוצש"ק פרשת שופטים, ג' אלול תרפ"ה כל מנהלי הישיבה ובני הישיבה, החלטנו ותקנו לכבוד השי"ת ותורתו תקנה קבועה בישיבתנו, "ישיבת חפץ חיים", להתעסק בל"נ בלימוד ענין שמירת הדיבור שיהיה כדן, כמאמר הכתובים "מי האיש החפץ חיים וכו', נצור לשונך מרע", ונאמר "שומר פיו ולשונו שומר מצרות נפשו", חובה על מנהלי הישיבה להשגיח בשמירת תקנות הנ"ל, כעת סידרנו ללמוד שלש פעמים בשבוע בענין שמירת הדיבור, כל אחד לפחות חצי שעה.

(לשון התקנה שנתקנה בישיבת ראדין, עליה חתמו הגרנ"ט, ורמ"י הישיבה)

בשביל אנחה אחת...

ידוע כי בתיק התפילין של ר' ישראל מסלנט זצ"ל היה לוקח עמו את הספר חפץ חיים, ואף בביתו היה מונח תמיד ספר זה על שולחנו. ומסופר עוד כי כשהוציא החפץ חיים את ספרו אמר לו כי הוצאתו של הספר כדאית ואף אם תגרום ליהודי אחד להאנח מצער על כשלונו בלשון הרע.

(המאורות הגדולים)

קודם לכל הלימודים

מוכרח ללמד בכל יום בספר חפץ חיים על לשון הרע ולהיות רגיל בו, כדי שידע לנצר לשונו מרע, וזה תחלה וראשון קודם כל הלימודים, כמ"ש "מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות טוב", תחלה "נצר לשונך מרע" וכו' ואח"כ "סור מרע" ר"ל משאר עבירות, שנקראים ג"כ רע, אח"כ "ועשה טוב" שתלמד שאר עניני התורה, שנקרא טוב, שנאמר: "כי לקח טוב נתתי לכם תורת אל תעזבו"

כואב לי שלא נולדתי אילם

על דבר אחד כואב לי, על זה שלא נולדתי אילם, אלו הייתי בא לעולם בלי יכולת לדבר אז היו לי חיים מאירים, כי הייתי ניצל מלשון הרע ורכילות, והייתי יכול לחזור לאבי שבשמים בשלמות. שהרי דיבור לשון הרע חמור כנגד ג' עברות חמורות, ועוד יותר מהם. לכן על זה מתגברת הסטרא אחרא ומניחה את כל העברות שבתורה ומשתלטת דוקא על שנאת חנם, לשון הרע ורכילות וכיוצא בזה.

וכל כך הרבה פעמים שאני מבקש כל הזמן שילמדו "חפץ חיים". עם כל זה עדין שוכחים שעלולים לאבד את כל העולמות ברגע אחד ואין מתייחסים לזה כראוי, שהרי אם היינו רואים אחד שאוכל חזיר, אזי כולם צועקים עליו רשע! והיו מכים אותו ומבזים אותו שיצא מהבית מדרש, על אף שזה רק לאו אחד. ולעומת זה אם אחד יבוא לישיבה ויספר לשון הרע אחד, לא רק שלא צועקים עליו "רשע!" אתה מחריב את כל העולם בדבורך!, הרי אתה עובר כעת על עבודה זרה, גלוי עריות ושפיכות דמים, אלא עוד יצחקו ויהנו רח"ל.

(האדמו"ר מצאנז קלויזנבורג זיע"א, בשיעור חורש"י)

הדרכון לגן עדן...

הגה"צ ר' יהודה סג"ל זצוק"ל, ביקש ששימו בקברו את הלוחות של הלימוד היומי שייסד בספר חפץ חיים, באמרו "זה הדרכון שלי לגן עדן!" והיה מסביר, שבלימוד היומי דוקא, מצליחים לקנות מידת שמירת הלשון, דעל ידי השינון התמידי מתברר אצלו דיני לשון הרע ורכילות והמותר והאסור. וגם עצם הדבר שלוקח לידו כל יום את הספר חפץ חיים משמש כתזכורת וחיוזוק מידי יום לשמור דיבורו.

(מתוך מאמר לזכרו, נדפס בקובץ קול התורה)

מחזיקו בשקית טליתו והוגה בו תמיד

רבי שמואל הומינר בעמ"ס "ענד המלך" ו"עולת תמיד" נחשב לעמוד שמירת הלשון בדור האחרון, בפנקסו הוא כותב: "התחיל לכאוב לי שן, ונתעוררתי מאד להזהר ביותר מלשון הרע וכו', וכן להזהר ביותר לדבר דבר למי שהוא, מבלי לחשוב היטב מקודם, ואפילו דיבור קל. מחמי טבריה למדתי, מה נורא הוא עונש הגיהנם". בראשית צעדיו בעבודת ה', כשראה איך שהעולם פרוץ בחטאי הלשון, חרד לעמוד בקשרי דיבור עם הבריות, החליט ועשה מעשה, סגר פיו והיה שרוי בתענית דיבור כמה שנים עד שהתבונן בדרכי בעל המחבר "חפץ חיים" עצמו שדוקא הוא היה ראש המדברים בכל מקום, שינה דרכו ועמל רבות בעומק הלכות לשה"ר ורכילות, ומתוך כך חיבר את ספרו הראשון "עיקרי דינים" המהווה קיצור דיני לשון הרע. ומני אז החל במגע עם הבריות. אך כל דיבוריו היו זכים כדת וכדין.

מכירים אומרים עליו שלא תפסוהו אף באבק לשה"ר בשום פעם ומקרה. נזהר שלא לשמוע בגנות תלמיד חכם ולו מאיזה חוג שיהיה. את ספרו הנ"ל ראשית כתבו לעצמו, ומיגו דזכי לנפשיה זכי נמי לאחרינא, והיה מחזיקו בשקית טליתו והוגה בו תמיד כדברי רבו הגרא"ז מלצר בהסכמתו הנפלאה לספרו.

(מתוך מאמר לזכרו)

אוצר השלום

פנינים בחשיבות הדימוד היומי

שולחן ערוך שלם

הסבא מקלם זצ"ל, סיפר פעם על ההתלהבות שגילה ר' ישראל מסלנט זצ"ל למראה הספר "חפץ חיים". מרוב חבוב ושמחה העתיר עליו נשיקות. "הרי זה שולחן ערוך שנתגלה לנו בהיסח הדעת, כמציאה" - הכריז בהתפעלות בפני תלמידיו.

(הח"ח חייו ופעלו)

עצה טובה בעת צרה

עוד זאת אדרוש מכם, כאשר רבו הצרות מבית ומחוץ, ונאמנים דברי חז"ל בגלות הזה מטעם לשון הרע ושנאת חנם, ולזאת אבקש להתחזק בענין שמירת הלשון. ועצתי שתלמדו בחפץ חיים ושמירת הלשון, על כל פנים בב' ימים בשבוע. ואעידה עלי שמים וארץ כי אחרי שגמרתי הספרים הנ"ל הרגשתי בעצמי בזה פעולה לטובה. ולזאת גם השלם במידותיו יתפעל על ידי זה וכו' כי הכל צריכים לזה.

(מתוך מכתב האדמו"ר מגור בעל האמרי אמת זיע"א, ירושלים תרצ"ו)

כי השומר לשונו בטוח שיהיה מערב עד בקר לפני ד' ליל שמורים.

(האדמו"ר בעל ה"אמרי חיים" מויז'ניץ זיע"א)

לקבוע לו עיתים מיוחדים

צריך כל איש מישראל שיהיה לו בביתו ספר חפץ חיים ושמירת הלשון, ויצמצם מעסתו כדי לקנותם, כי מבלעדיהם לא יפתח איש הישראלי את פיו לדבר, ולא יטה אזנו לשמע, כדי שלא יכשל באסורי תורה, חס ושלום, וחיב כל אדם לקבע לו תים מיוחדים ללמוד בהם עד שידע הלכות לשון הרע ורכילות על בורים.

(הגאון ר' שמואל הומינר זצ"ל בפתיחה לספר עקרי דינים)

כמו קריאת שמע ותפילה

ותרגילו ללמד הספר הקדוש חפץ חיים ושיהא שגור על פיכם בעל פה! ויהיה לכם זאת לחק קבוע כמו קריאת שמע ותפלה! ללמד על מנת לשמר ולקיים, לטוב לכם בעולם הזה ובעולם הבא.

(מצוואת האדמו"ר מקלויזנבורג צאנז זצ"ל נדפס בשפע חיים, מכתבי תורה, חלק ו' עמוד כ"א)

הכרעה לדורות

מאת מרנן ורבנן גדולי ומאורי הדור שליט"א
למען אחי ורעי אדברה נא שלום

לאחינו בית ישראל שיחיו שלום ורוב ברכה. אחז"ל בסוף סוטה שמיום שחרב בית המקדש כל יום מרובה קללתו משל חברו, ורבנו הכהן הגדול מאחיו החפץ חיים זי"ע הביא מדברי חז"ל, כי חטא הלשון מעורר הרבה את המקטרג הגדול, ולכן חיבר ספר חפץ חיים על הלכות לשון הרע, וכן ספר 'שמירת הלשון', ובו הרבה דברי מוסר לחיזוק שמירת הלשון.

בימים אלו שאנו זקוקים לרחמי שמים מרובים וריבוי צרות הכלל והפרט, צרכי עמך מרובים, קושי הפרנסה, וכמה חשוכי בנים מצפים לישועה, ותעל שוועת ישראל למרום.

הננו בקריאה לאחינו בית ישראל בכל מקום שהם, אנשים נשים וטף, שכל אחד ואחד יתחזק במצות שבין אדם לחבירו, וראוי לכל אחד ואחד להשתדל ללמוד בקביעות בכל יום שתי הלכות בספרי מרנא החפץ חיים זצ"ל.

וכדי שלא יאמרו ננעלה דלת התשובה בפני מי שנכשל בלשון הרע, אשר אינו יודע מתי נכשל וכיצד ירצה, ראינו לנכון להציע את תשובת המשקל, והוא ע"פ פסק הנשר הגדול הרמב"ם וע"פ דברי מרן החפץ חיים ('שמירת הלשון' שער הזכירה י"ג) חרטה על העבר וקבלה להבא, שלא לדבר לשון הרע, ללמוד היטב הלכותיה, ולהפוך ממפיץ לשון הרע למפיץ שמירת הלשון, ותמורת הדלטוריה להרבות אהבה ושלום בקרב ישראל ובין אדם לחבירו.

כל הרוצה ליטול את השם יבוא ויטול ויצטרף לפעילות הפצת שמירת הלשון של הארגון העולמי 'משמרת השלום', שהוא הארגון הגדול בישראל המפיץ חשיבות הדבר בקרב כל ישראל, הן לתשב"ר, הן לבני הישיבות ואברכי הכוללים, וכן לתלמידות בתי החינוך, נערות ונשות ישראל.

ובס"ד בוודאי יגרום הדבר להסיר את כל הקטרוגים ולהמתיק כל הדינים, ולפתחת שערי רחמים בשמים, שיתקבלו כל תפילותיו לרחמים ולרצון להיוושע ולהיפקד בכל דבר ישועה ורחמים משמי שמי קדם, מתוך בריות גופא ונהורא מעליא, פרנסה בשפע, זיווגים בעיתם ובזמנם וזש"ק לעבודתו וליראתו, אמן.

הכ"ד

דוב לנדו דוב לנדו	הקי ישכר דוב הקי ישכר דוב	ישראל בה"צ מוהרמ"צ זצלה"ת מויזניץ ישראל בה"צ מוהרמ"צ זצלה"ת מויזניץ	משה הלל הירש משה הלל הירש
צבי אלימלך הלברשטאם צבי אלימלך הלברשטאם	משה שטרנבוך משה שטרנבוך	ברוך דוב פוברסקי ברוך דוב פוברסקי	מאיר צבי ברגמן מאיר צבי ברגמן
משה צדקה משה צדקה	נחום דוב ברייאר נחום דוב ברייאר	משה מאיה משה מאיה	דוד טווערסקי דוד טווערסקי
אביעזר פילץ אביעזר פילץ	דוד יוסף דוד יוסף	ראובן אלבו ראובן אלבו	דוד כהן דוד כהן
משה שאול קליין משה שאול קליין	ש. בנימין פינקל ש. בנימין פינקל	שמואל אליעזר שטרן שמואל אליעזר שטרן	

נ.ב. החתימות לפי סדר החתימתם

דרכי ההפצה של משמרת השלום:

ירחון משמרת | סמא דחיי לבחורים ואברכים | קו השלום | בית חוראה | מפגשי כאחד | כנסים ופעילויות לילדים | כנסי חיזוק לנשים | הו"ל והפצת ספרי לימוד

1800-800-779

הפיצו שמירת הלשון והסירו את כל הקטרוגים לחיים טובים ומאושרים

השאלה הקודמת:

חנות חדשה נפתחה בקריה החרדית "ברכת הבית" - חנות לממכר כלי בית, ראובן המתגורר בקרבת מקום, קנה כלי מסוים בחנות החדשה, לאחר זמן ביקר ראובן בחנות אחרת, ושם נוכח כי אותו כלי בדיוק נמכר במחיר נמוך בהרבה, נסער כולו פנה לידידו שמעון ושח לו את פרטי המקרה, כשמעון השתקו בטענה שזה לשון הרע הצטדק ראובן ואמר: הרי אינני מספר לך גנאי על בעל החנות, כי הוא עצמו מפרסם תווית מחיר על מוצריו וזה גלוי לכל, אני רק רוצה שתדע שזו חנות יקרה.

האם באמת מותר לראובן לספר?

לכבוד מערכת "מרבית שלום"

א. פשיטא שמצוה להודיע ללוקח שישמור עצמו מלשלם מחירים יקרים.

ואף שכתב החפץ חיים (בהל' רכילות כ"ט ה"י), שצריך ב' תנאים עיי"ש, וכאן יש רק תנאי אחד, יש לחלק שבזמן שהחפץ חיים כתב את ספרו עדיין לא ה' בעולם את המושג לשלם כסף סתם על מותגים וכו', והמציאות היחידה לקחת יותר כסף היתה להיות פשוט גנב, אבל בדורינו "אכשר דרא" ואנשים בלי בושה גובים מחירים יקרים, והמוכר גונב בלי להיות גנב, אלא מחזיק ומנהל חנות יקרה.

ב. באם קונה בחנות יקרה ומישהו אחר רוצה להודיעו שידע להבא לא לקנות שם, גם מותר, אולם אם רוצה בדיבורו שיתבע חזרה את המוכר, צריך עוד תנאים, שלא יעבור הזמן בכדי שיראה לתגר או קרובו, וכן שההונאה יותר משתות.

אהרן ו.
ירושלים

לכבוד מערכת "משמרת השלום",
שלום וכטו"ס,

זה ודאי ברור דבאופן שאינו מכוון לתועלת או שיכול לסובב התועלת במין אחר כגון לדבר עם בעל החנות או לרמוז לחבירו שלא יקנה שם, וכמש"כ הח"ח בבמ"ח כלל י' סק"א אסור לספר, וכמו שכתב הרמב"ם פ"ז מהלכות דעות דכל דבר שאם יספר יגרום לחברו הזק בגופו או יצר לו אסור, אך באופן שאינו יכול לסבב התועלת בא"א, תלוי דאם אין בעל החנות מפרסם את עצמו כמוזיל א"כ אסור לספר לו וכמו שכתב הח"ח בציוורים גבי לספר על המיוחד לחתן דאינו כ"כ ת"ח כיון שיכול המחנות להוליך החתן לת"ח ולא עשה כן איהו דאפסיד אנפשיה וא"כ ה"ה כאן שיכול חבירו בעצמו לברר המחירים, ואם אינו מברר איהו דאפסיד אנפשיה. ומש"כ הח"ח בכלל י' שאם הונה אותו בעל החנות יכול לספר לו אינו דומה לזה כיון שסמך על דברי בעל החנות ואינו צריך לחושדו בשקר וללכת לברר ולא שייך לומר איהו דאפסיד אנפשיה, וא"כ באופן שמפרסם בעל החנות א"ע בזול יש מקום להתיר, אך יש לעיין אם שייך לומר שזה נקרא הונאה דיתכן שכו"ע ידע, דאין בפרסומת ראייה לאמת וצ"ע, (תנאי נוסף צריך שידע בבירור שחנות זו יותר יקרה בכל דבר וכלי אחד אינו ראייה לכל דבר), ומצד שגלה ענין עסקו ומסחרו באפי תלתא המבואר בכלל ב' מהלכות לשוה"ר הלכה י"ג שמותר לספר כיון שראינו שאינו מקפיד ועיין בבמ"ח שם שביאר שבעניני מומן מותר באופן זה אפילו במתכוין להעביר הקול, אינו דומה לכאן דתנאי הראשון הוא שמוכח שלא אכפת לו שיתפרסם אבל באופן שכתב מחירים ודאי שעדיין אכפת לו מאוד שיצא עליו קול שהוא יקר ופוק חזי, ועוד שמותר לפרסם את מה ששמע ממנו באפי תלתא אבל השוואת המחירים זה דבר חדש ובודאי אסור.

ד.ק.
אלעד

לכבוד מערכת מרבית שלום

ראשית דבר יישר כח גדול על מפעלכם הגדול והחשוב

במיוחד רציתי להודות על המדור של השאלה, משום דב"ה את חשיבות הענין כולם שמעו ויודעים "שלשון הרע" זה "דבר נורא", אבל הקושי הוא בחיי היום יום שאז זה יותר קשה ובעיקר חסר הידע המעשי בענין, וכן יש חוסר שימת לב לזה שאפשר ליכשל בלשוה"ר, ולכך מדור זה מסייע לכל הנ"ל, א' כשמגיע מעשה כמעשה הנשאל נזכרים בשאלה ואולי גם בתשובות וזה כבר חשוב ביותר, ב', ואולי זה היותר חשוב, שבכלליות מתעוררים להבין ולהתבונן כמה נוגע למעשה הוא שמירת הלשון.

בברכת התורה, ויישר כח על היוזמה הברוכה, מ.ת.ו., בית שמש

לכבוד הגיליון הנפלא והמיוחד 'מרבית שלום'

ראשית רציתי להודות על הגליונות היפים, המיוחדים והנפלאים, אשר כשמם כן הם, מעוררים ומעודדים להרבות שלום בין אדם לחבירו, הערוכים וכתובים בטוב טעם ודעת, דברים המענגים לב כל הקורא בהם, בתוספת מעשים המעוררים ליראת ה' והקפדה על טוהר המידות,

ברכה בפני עצמו נוטל לו המדור המיוחד של השאלה, המעורר בכל גליון מחדש שאלה אקטואלית הטעונה בירור, הכתובה באופן יפה ומעורר השתאות, ובזכות ההתעסקות בה באופן שהוא מוצג, עם צדדי השאלה והספק, מעוררים את הקוראים לעיין בסוגיות חמורות אלו, שלא מצוי בהם העיון.

זכויות רבות אלו, של התעוררות לשמירת הלשון ותיקון המידות, יעמוד לכם שלא תמוש התורה מכם וזרעכם עד עולם, אכ"ר.

מ.ז.ק, מודיעין עילית